

OBSAH

Úvod	7
1. Pojem psychopatologie	9
2. Mezinárodní klasifikace duševních poruch a poruch chování	11
2.1 Charakteristika hlavních změn, které přinesla 10. revize MKN „Duševní poruchy a poruchy chování“	12
2.2 Přehled diagnostických kategorií zahrnutých do mezinárodní klasifikace psychických poruch a poruch chování	14
2.3 Posuzování závažnosti psychické poruchy	27
3. Příčiny psychických poruch a poruch chování	31
3.1 Změny v morfologii a fyziologii CNS	31
3.2 Interakce příčin psychických poruch	32
3.3 Přehled hlavních rizikových faktorů, které se mohou podílet na vzniku psychických poruch	34
3.4 Působení toxických látek na živý organismus	38
3.4.1 Druhy účinků cizorodých látek	39
3.4.2 Cesty vstupu cizorodých látek do organismu, jejich distribuce a metabolická přeměna	40
3.4.3 Potravinová aditiva	42
4. Podíl stresu na vzniku psychických poruch	45
4.1 Pojem stresu	45
4.2 Stresory	45
4.2.1 Druhy stresorů	47
4.3 Individuální rozdíly v reakcích na stresory	48
4.4 Důsledky stresu	48
4.5 Syndrom vyhoření	50
4.5.1 Okolnosti přispívající ke vzniku syndromu vyhoření	51
4.5.2 Projevy syndromu vyhoření	52
4.5.3 Fáze syndromu vyhoření	53
5. Neurotické poruchy	55
5.1 Pojem neurotické poruchy	55
5.2 Fobické poruchy	56
5.2.1 Sociální fobie	56
5.2.2 Agorafobie	58
5.2.3 Specifické, izolované fobie	58
5.3 Úzkostné poruchy	59

5.3.1	Panická porucha	60
5.3.2	Generalizovaná úzkostná porucha	61
5.4	Obsedantně kompluzivní poruchy	61
5.5	Emoční poruchy se začátkem specifickým pro dětství	63
5.5.1	Separační úzkostná porucha v dětství	63
5.5.2	Fobická úzkostná porucha v dětství	64
5.5.3	Sociální úzkostná porucha v dětství	64
6.	Psychické poruchy, na jejichž vzniku se významně podílí stres	67
6.1	Akutní reakce na stres	67
6.2	Posttraumatická stresová porucha	68
6.3	Poruchy přizpůsobení	70
6.4	Dissociativní (konverzní) poruchy	71
6.5	Poruchy sociálních vztahů se vznikem specifickým pro dětství a adolescenci	72
6.5.1	Elektivní mutismus	72
6.5.2	Reaktivní porucha příchylnosti v dětství	73
6.5.3	Dezinhibovaná porucha příchylnosti v dětství	73
6.6	Somatoformní poruchy	74
6.7	Poruchy, které se často vyskytují současně s neurotickými a poststresovými poruchami	74
6.7.1	Neorganická enuréza	74
6.7.2	Koktavost – zadrhávání	75
7.	Neorganické poruchy spánku	77
7.1	Neorganická nespavost	77
7.2	Neorganická hypersomnie	78
7.3	Neorganické poruchy rytmu spánku a bdění	78
7.4	Somnambulizmus	79
7.5	Noční děsy a noční můry	79
8.	Tikové poruchy	81
8.1	Pojem tiky	81
8.2	Přechodná tiková porucha	82
8.3	Chronická motorická nebo vokální tiková porucha	82
8.4	Kombinovaná vokální a mnohočetná motorická tiková porucha – Tourettův syndrom	83
8.5	Poruchy se stereotypními pohyby	84
9.	Poruchy nálady – afektivní poruchy	85
9.1	Pojem poruchy nálady	85
9.2	Manická fáze	86

9.3 Depresivní fáze	89
9.4 Periodická (rekurentní) depresivní porucha	90
9.5 Bipolární afektivní porucha	91
9.6 Trvalé poruchy nálady	92
10. Poruchy psychického vývoje	93
10.1 Pojem vývojové psychické poruchy	93
10.2 Specifická vývojová porucha motorické funkce	94
11. Specifické vývojové poruchy školních dovedností	97
11.1 Pojem poruchy školních dovedností	97
11.2 Specifická porucha čtení – dyslexie	98
11.3 Specifická porucha psaní – dysgrafie a dysortografie	99
11.4 Dysgrafie – porucha psaní	99
11.5 Dysortografie – porucha pravopisu	100
11.6 Specifická porucha počítání – dyskalkulie	101
12. Pervazivní vývojové poruchy	103
12.1 Pojem pervazivní vývojové poruchy	103
12.2 Dětský autizmus	103
12.3 Rettův syndrom	107
12.4 Aspergerův syndrom	108
13. Mentální retardace	117
13.1 Pojem mentální retardace	117
13.2 Stupně mentální retardace	118
14. Hyperkinetické poruchy	125
14.1 Pojem hyperkinetické poruchy	125
14.2 Porucha aktivity a pozornosti	125
14.3 Podíl symetrického tonického šíjového reflexu na projevech ADHD	130
14.4 Hyperkinetická porucha chování	135
15. Poruchy chování	137
15.1 Pojem poruch chování	137
15.2 Porucha chování ve vztahu k rodině	138
15.3 Socializovaná porucha chování	138
15.4 Nesocializovaná porucha chování	140
15.5 Porucha opozičního vzdoru	142
15.6 Porucha sourozeneccké rivalry	142
16. Schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy	145
16.1 Schizofrenie	145

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA	Edice vzdělávacích programů
16. Schizofrenie a psychotické poruchy	150
16.1.1 Hebefrenní schizofrenie	150
16.1.2 Paranoidní schizofrenie	150
16.1.3 Katatonné schizofrenie	151
16.1.4 Postschizofrenní deprese	152
16.1.5 Reziduální schizofrenie	152
16.2 Schizotipní porucha	152
16.3 Trvalé duševní poruchy s bludy	153
16.4 Akutní a přechodné psychotické poruchy	154
16.5 Indukovaná porucha s bludy	154
16.6 Schizoafektivní poruchy	155
17. Poruchy příjmu jídla	159
17.1 Pojem poruchy příjmu jídla	159
17.2 Mentální anorexie	161
17.3 Mentální bulimie	163
17.4 Porucha příjmu jídla v útlém a dětském věku	166
17.5 Přejídání spojené s jinými psychickými poruchami	166
17.6 Zvracení spojené s jinými psychickými poruchami	166
18. Porucha osobnosti a chování u dospělých	169
18.1 Pojem poruchy osobnosti	169
18.2 Specifické poruchy osobnosti	170
18.3 Přetrvávající změny osobnosti	173
18.4 Návykové a impulzivní poruchy	174
18.5 Poruchy pohlavní identity	175
18.6 Poruchy sexuální preference	176
19. Organické duševní poruchy a symptomatické duševní poruchy	179
19.1 Pojem organické duševní poruchy	179
19.2 Demence	180
19.3 Symptomatické psychické poruchy	182
20. Přehled odborné terminologie	185
21. Doporučená literatura	197
22. Testové otázky	199